

Dulliau

cyfrifo

Ysgol

Bro

Dyfrdwy

Cam 1 - 3-5oed

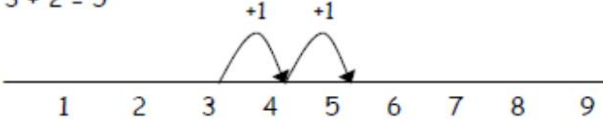
Cam 2 - 6-8oed

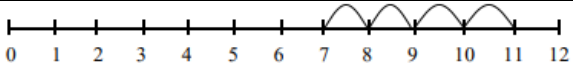
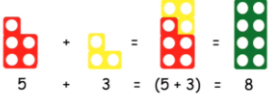

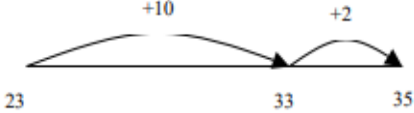
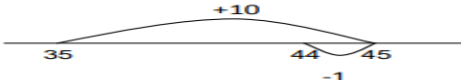

Cam 3 - 9-11oed

Cam 4 - 11+ oed

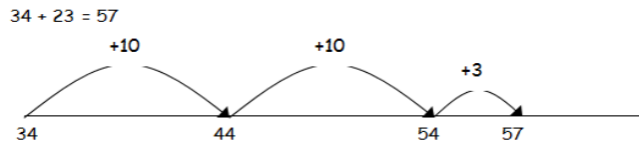

Camau Adio

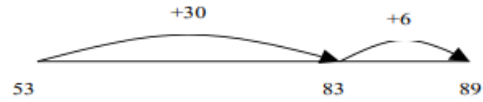
Cam 1	Adnabod ac enwi rhifau i 10 	
	Cyfri gwrthrychau fesul 1 yn gywir i 10 ac ymlaen 	
	Defnyddio bysedd i gyfri i 10. Cychwyn gyda'r bys bach fel 1 a 6. 	
	Cyfri setiau wrthrychau gan ddatblygu ffyrdd o recordio cyfrifiadau gan ddefnyddio dotiau, lluniau, geiriau neu symbolau.	
	Defnyddio llinell rhif i 10 er mwyn adio fesul 1. 	<p>$3 + 2 = 5$</p>

	<p>Defnyddio llinell rhif i 20 er mwyn adio fesul 1. e.e $7 + 4 =$</p>	
	<p>Defnyddio numicon</p>	
	<p>$8 + 7 = 15$ Adio 2 yn gyntaf i 10 ac yna 5 i 15.</p>	
	<p>Defnyddio llinell rhif gan gyfri ymlaen fesul 10 ac 1 Neidio 10 yn gyntaf ac yna 2. $23 + 12 = 35$</p>	
	<p>Adio 9 neu 11 ac addasu o 1</p>	<p>$35 + 9 = 44$</p>
	<p>Adnabod bondiau rhif i 20 yn ei pennau.</p>	<p>$5 + 2 = 7$ $15 + 2 = 17$ $50 + 20 = 70$</p>
<p>Cam 2</p>	<p>Dosrannu degau ac unedau</p> 	<p>$29 = 20 + 9$</p> <p>20 = Taro'r frest dwy waith. </p> <p>Unedau = 9 </p>

Dosrannu'r degau ac unedau
 $34 + 23 = 57$

Dosrannu'r degau ac unedau
 $36 + 53 =$
 $53 + 30 + 6$
 $83 + 6 = 89$

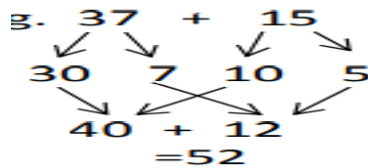

$37 + 15 =$

Adio'r degau $30 + 10 = 40$
 Adio'r unedau $7 + 5 = 12$
 Yna adio'r degau ac unedau
 $40 + 12 = 52$

Dosrannu degau ac unedau yn defnyddio'r deimwnt

Adio fertigol
 Sicrhau dealltwriaeth o werth lle.
 Cychwyn cyfrifo efo'r unedau.

$$\begin{array}{r} 346 \\ + 273 \\ \hline 619 \end{array}$$

Unwaith yn deall y ffordd flaenorol.
 Cychwyn cyfrifo o'r unedau.
 Cario os oes angen.

$$\begin{array}{r} 3464 \\ + 2739 \\ \hline 6203 \end{array}$$

1 1 1

Cam 3

Adio degolion

$$\begin{array}{r} 23.56 \\ + 19.75 \\ \hline 43.31 \\ \text{1 1 1} \end{array}$$

Camau Tynnu

Cam 1

Cyfri yn ôl fesul 1 o 10 i 0

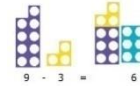
Defnyddio gwrthrychau gan ddatblygu ffyrdd o gofnodi cyfrifiadau gan ddefnyddio dotiau, lluniau, geiriau neu symbolau.

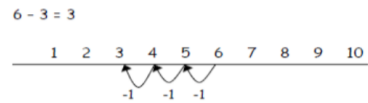
Defnyddio bysedd i dynnu i 10. Cychwyn gyda'r bys bach fel 1 a 6.

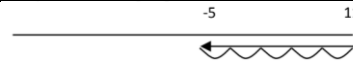
Defnyddio numicon

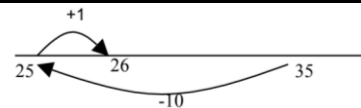
Defnyddio llinell rif i 10 er mwyn cyfri yn ôl fesul 1.

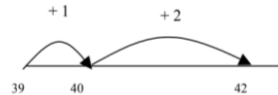
Cyfri yn ôl ar linell rif dros 10.
 $11 - 5 =$

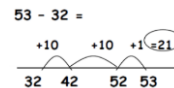
Tynnu 9 neu 11 ac addasu o 1
 $35 - 9 = 26$

Defnyddio llinell rif gan gyfri ymlaen er mwyn darganfod gwahaniaeth.
 $42 - 39 = 3$

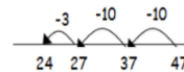

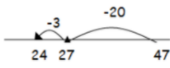

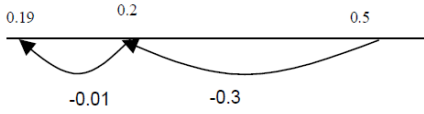

Darganfod y gwahaniaeth gan gyfri ymlaen.
 $53 - 32 = 21$

Cam 2

Darganfod y gwahaniaeth wrth dynnu a chyfri yn ôl mewn camau.
 $47 - 23 = 24$

	<p>Darganfod y gwahaniaeth wrth dynnu a chyfri yn ôl mewn un naid i'r degau.</p> $47 - 23 = 24$	$47 - 23 = 24$
	<p>Dull traddodiadol lle mae angen tynnu o'r unedau. Sicrhau rhif mwyaf ar y top.</p> 	$\begin{array}{r} 28 \\ - 5 \\ \hline 23 \end{array}$
	<p>Sicrhau rhif mwyaf ar y top. Benthg deg o'r golofn flaenorol pan nad yw'n bosib gwneud y swm. Cychwyn o'r unedau pob tro.</p>	$\begin{array}{r} 6\ 14\ 1 \\ \cancel{7}\ 5\ 4 \\ - 2\ 9\ 7 \\ \hline 4\ 5\ 7 \end{array}$
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Cam 3</p>	<p>Defnyddio ffeithiau rhif a gwerth lle i dynnu (cyfri'n ôl)</p>	$0.5 - 0.31 = 0.19$
	<p>Tynnu degolion ar ffurf 'gwlaau bync' pan yn defnyddio rhifau mwy. Cofwch gadw'r pwynt degol o dan ei gilydd.</p> 	$\begin{array}{r} 0\ 1\ 5\ 1 \\ \cancel{17}\ 6\ .\ 48 \\ - 93\ .\ 72 \\ \hline 82\ .\ 76 \end{array}$

Camau Lluosi

Cam 1

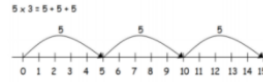
Cyfri fesul 2, 5 neu 10.
Adnabod dyblu i 5.

Cyfri setiau o wrthrychau.

Cyfri fesul 2 e.e. cyfri coesau, sanau, llygaid
Cyfri fesul 5 e.e. cyfri bysedd,
Cyfri fesul 10 e.e. cyfri dwylo

Tynnu lluniau / marciau

Mae 3 fferen mewn 1 bag. Sawl fferen sydd
mewn 5 bag?

Adnabod dyblau i 20
hefyd.

$$5 \times 2 = 10$$
$$10 \times 2 = 20$$

Cam 2

gan ddefnyddio
tablau 2,3,4,5,10

Cyflwyno mai ailadrodd
adio ydi llusoi.

$$4 \times 2 \text{ or } 4 + 4$$
$$2 \times 4 \text{ or } 2 + 2 + 2 + 2$$

Defnyddio'r symbolau = a
x i gwblhau brawddegau
rhif.

$$10 \times 5 = \underline{\quad}$$
$$8 \times \underline{\quad} = 16$$

Dull grid gan dosrannu
degau ac unedau.

$$\begin{array}{r|l} \times & 10 & 5 \\ \hline 2 & 20 & 10 & = 30 \end{array}$$

$$15 \times 2 = 30$$

Cam 3

Dull grid dosrannu rhifau
dau ddigid.

ee. 57×45

x)

7

40

2000	280
250	35

5

2280
+285
2565

Dull colofnau

Dosrannu'r rhifau yn
unedau a degau. (2 ddigid
x 1 digid)

Dull colofnau

Dosrannu'r rhifau yn
unedau a degau (2 ddigid
x 2 ddigid)

$38 \times 5 =$ 38

X 5

40 (5x8)

150 (5x30)

190

$38 \times 14 =$ 38

x 14

32 (4 x 8)

120 (4 x 30)

80 (10 x 8)

300 (10 x 30)

532

1

Dull Esgyrn Napier

Dull gan ddefnyddio grid eto, ond rhannu'r bocsys yn eu hanner yn groeslinol er mwyn lluosu rhifau unigol(degau ar y top ac unedau ar y gwaelod). Yna adio'r colofnau croeslinol i gael yr ateb terfynol.

2 x 1

digid

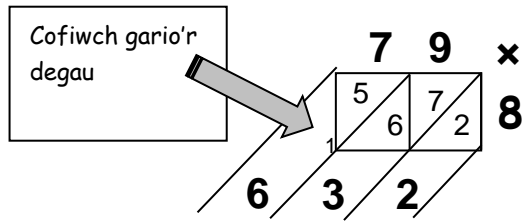

2 x 2

digid

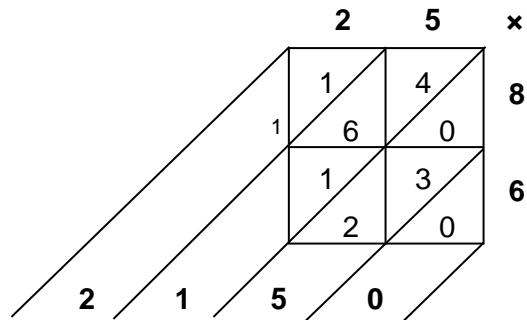
Lluosi gyda rhif unigol:

e.e79 x 8 = 632

Lluosi Hir:

ee. 25 x 86 = 2150

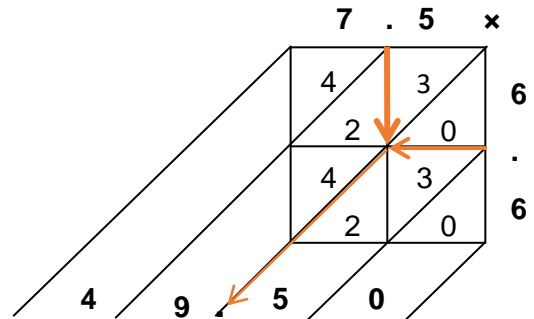
Dull esgyrn Napier

Lluosi gyda degolion.

Sicrhau symud y pwynt degol gan ddefnyddio'r arwydd coch fel canllaw.

7.5 x 6.6 = 49.5

Camau Rhannu

Cam 1

Rhannu gwrthrychau yn hafal.

E.e. rhannu llaeth, rhannu pensiliau, ffrwythau

Cyfri fesul 2,5 a 10.

Cyfri'n hyderus er mwyn rhannu gwrthrychau'n gywir.

Rhannu 6 fferen gyda dau berson.

Dosbarthu gwrthrychau i setiau o 2, 5 neu 10.

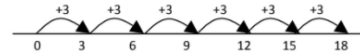
Sawl par o sanau sydd yma?

Dosbarthu gan neidio ar linell rhif.

Sawl grwp o 3 sydd yn 18?

Cam 2

Gan ddefnyddio ffeithiau rhif tablau 2,3,4,5 a 10

Defnyddio'r symbolau = a ÷ i gwblhau brawddegau rhif.

$$10 \div 5 = \underline{\quad}$$

$$8 \div \underline{\quad} = 4$$

Rhannu talpio wrth dynnu

Tynnu lluosrifau mwy cyfarwydd mewn camau ac yna adio'r niferoedd.

$$e.e. 155 \div 5 = 31$$

$$\begin{array}{r}
 31 \\
 5 \overline{)155} \\
 \underline{-150} \quad (30 \times 5) \\
 5 \\
 \underline{5} \quad (1 \times 5) \\
 0
 \end{array}$$

--	--	--

Rhannu talpio wrth dynnu

Tynnu lluosrifau mwy cyfarwydd mewn camau ac yna adio'r niferoedd gyda gweddillion.

ee. $235 \div 7 =$

$$\begin{array}{r}
 33 \text{ g4} \\
 7 \overline{)235} \\
 \underline{-70} \quad (10 \times 7) \\
 -165 \\
 \underline{-70} \quad (10 \times 7) \\
 95 \\
 \underline{-70} \quad (10 \times 7) \\
 25 \\
 \underline{-21} \quad (3 \times 7) \\
 94
 \end{array}$$

Mae 7 yn rhannu mewn i 235, 33 o weithiau gyda gweddill o 4.

Dull Rhannu byr

Defnyddio'r tablau i rannu rhif unigol i fewn i rif arbennig.

ee. $57 \div 3 = 19$

$$\begin{array}{r}
 19 \\
 3 \overline{)57} \\
 \underline{3} \quad (3 \times 1 = 3) \\
 27 \\
 \underline{27} \\
 0
 \end{array}$$

Felly 2 yn weddill

Cam 3

